

Előfizetési díj:

Negyedévre . . 1 frt.
Félévre 2 frt.
Egész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület,
Erzsébetváros, Akácfa-
utca 7. sz. I. em.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet,” a „Balaton-Egylet,” a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti Kerékpár-Egylet,” a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti Torna-Egylet,” a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre,” a „Budapesti Sport-Club,” a „Budapesti Hegyvidéki Turista-Egylet,” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,” a „Debreczeni Torna-Egylet,” az „Egyetemi Athletikai Club,” „Első Magyar Vívó-Egylet,” az „Érsekújvári Vívó- és Torna-Egyesület,” a „Fertői Csónakázó-Társaság,” a „Győri Csónakázó-Egyesület,” a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,” a „Kolozsvári Athletikai Club,” a „Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,” a „Fővárosi Vívó-Club,” a „Körmendi Athletikai Club,” a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,” a „Magyar-Órári Torna- és Vívó-Egylet,” a „Magyar Velociped-Club,” a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,” a „Lévai Torna- és Vívó-Egylet,” a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,” a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,” a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,” a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,” a „Nemzeti Hajós-Egylet,” a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,” az „O-Becsei Kerékpár-Egyesület,” az „O-Budai Torna-Egylet,” a „Pannónia Csónak-Egylet,” a „Pécsi Athletikai Club,” a „Pozsonyi Hajós-Egylet,” a „Pozsonyi Torna-Egylet,” a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,” a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,” a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet,” a „Selmeczi Akadémiai Athletikai Club,” a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,” a „Szabadkai Torna-Egylet,” a „Szarnasi Korcsolyázó-Kör,” a „Szegedi Csónakázó-Egylet,” a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Szegedi Torna-Egylet,” a „Székely-Udvárhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,” a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet” s az „Újvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot
Magyarország összes tanintézetének.

A „Herkules”-t a „Budapest hegyvidéki turista-egylet” igazgatósági gyűlése az egylet hivatalos lapjává választotta. Egy-szersmind segélyzését illetőleg azt határozta, hogy az egylet anyagi helyzetéhez mérve, se-gélyezni fogja, ha látni fogja, hogy mennyiben támogatja az egyletet s mennyiben karolja fel a magyar turisztikát.

Budapest hegyvidéki turista-egylet.

Kevés sport-egylet van hazánkban, mely olyan zajtalanul és gyorsan alakult volna meg, mint a „Bu-dapest hegyvidéki turista-egylet.” Nálunk szokásos már nagy hűhóval és hatalmas célokkal alapítani az egyle-teket s mikor a szalmatűz elhamvadt csendesen abba hagyni a működést. A fővárosban három-négy olyan sport-egylet van, melyeknek ismert neve van, de mű-ködésükről mitsem hallani.

Örömmel üdvözljük tehát egyrészt azért az új egyletet, mert komoly higgadsággal, zajtalanul alakult; másrészt mert olyan munkásságot kezdeményez, melyet a fővárosi sportélet nagyon is nélkülöz. — Eltekintve ugyanis az egyletnek az utak, kilátási helyek, menhá-zak stb. létesítésétől, magának a gyaloglásnak, a leg-ősibb a legtermészetesebb sportnak fog lendületet adni az új egylet.

A fővárosi közönség nagy része pórias dolognak tekinti a gyaloglást; sehová sem megy gyalog, hová kocsin is eljuthat. Mi már nagy túrnak vesszük, ha valaki lóvasuton kiviteti magát a „Lazlovszky”-ig és

innen felgyalogol a „Pozsony-hegy”-re. Hanem a leg-szebb utak és kilátások egyikéhez a „Hárs-hegy”-re alig jár valaki, mert ez már több időbe kerül. A Po-zsony-hegyi kényelmes csavargós-ut csak ritkán lát vendéget, ép így néptelen a Lipót-mezőnek az uttól távolabbi szebb része. — De bezzeg telve vannak az utszéli poros kocsmák!

Jobb remények kelnek szívünkben a turista-egylet alakulásakor e tekintetben, mert az egylet divatos-sá teheti a gyaloglást. Ez pedig nagy szó! — Azt gon-dolhatnánk talán, hogy a Kárpáti túrok főképen sport-kirándulások? — Dehogy! Legtöbbször hiuságos maj-molások, vagy a gyógymódhoz tartozó életrend köve-telmények. — Hanem ez nem baj, csak gyalogoljunk.

Hallottunk a megalakult egylet felől olyan meg-jegyzéseket, hogy a budai hegyvidék csekély magassága mellett nem jöhet turisztikai számba. Az ugyan felfogás dolga, hogy ki mit tart turisztikának; lehet ki túrnak sem veszi a síkföldön való gyaloglást, de az egylet működésének kívánatos és szükséges voltát senki sem tagadhatja. — Megjegyezhetjük azonban itt, hogy mi testgyakorlati szempontból többre becsüljük a gyalog-lást, mint a tiszta hegymászt.

A budai turista-egylet (röviden így is nevezhetnők) alakulásakor tett azon tapasztalatunkat sem hallgathat-juk el, hogy a főváros olyan tekintélyes polgárai voltak jelen a közgyűlésen, hogy csak nevük felemlítése elég-séges a legszebb remények felkeltésére. — Ha a fel-ébredt érdeklődés nem fog csökkenni az ügy iránt, úgy rövid pár év alatt mind a budai hegyvidék, mind a gyaloglás sportja sokat fognak nyerni az egylet útján.

Kedvet, kitartást és sikert kívánunk az egyesület működéséhez.

P. J.

A „Nagy-Szál” és a „Fehérhegy” megmászása.

(A „Vértes”nek és a fővárosához közel eső hegyeknek magassági adataival.)

Budapest, 1888. július vége.

Egy víg társaság kérelmére, mint „szakértő hegy-mászó,” néhány héttel ezelőtt elvállaltam, hogy a fővárosi kirándulások két legközelebb fekvő és legmagasabb pontját felkeressem és egy nagyszabású turistai majális tervezetét dolgozzam ki.

Eljárásom és részletes előterjesztésemből a „Fővárosi turista club” öröndetes megalakítása alkalmával némi tanulság gyanánt szabadjon e két hegyi kiránduláshoz rövid vonásokban leírni.

A Váczelet álló „Nagy-Szál hegy” a Duna balpartjának körülete fekvő közep hegyeit feltétlenül uralja. Magassága 652 méter (a mi budai Pozsony-hegyünknel 123 méterrel magasabb).

A váci stegetől számítva madár távlatból oly távol fekszik, mint a budai Pozsony- (János-) hegyhez a mi városházterünk.

Hogy a „Nagy-Szál” megmászásából valódi sportot csináljak, fogadást ajánlottam még a „Minerva” gőzösön néhány barátomnak, hogy mire a Bécsből jövő gőzös az nap esti 7 órára a váci stéghez ér, én a csúcsról már vissza érek és várom a bécsi hajót. Hát ez egy vakmerő fogadás volt, 5 percczel el is vesztettem, mert a szép „Iris” roppant bosszúságomra az orrom előtt füstölt el.

De lássuk utamat! D. u. pont 4 órakor értünk fel a váci stéghez, innen egy könnyű regatta cipőben és még könnyebb toilette-ben minden bot vagy esernyő nélkül a szó-szoros értelmében kifutottam a városból, (notabene a fogadáshoz „go as you please” volt kikötve!) végig azon a szűres váci kövezeten a vasúti állomásig, onnan a temetőig, — itt már jó 30 percznyi futás után kénytelen voltam a tempot meglágyítani, mert a terrain lassan emelkedni kezdett. A szőlők határáig azonban még teljes erővel szökdeltem (meghúzott athleta futólépések) innen kezdődött a hadd el hadd! Órámat lestem, a szőlők legmagasabb határáig 5-re fel felfutottam — remek record! dicsértem régi paripáimat. De most itt hősikosságú erdő talaj, kiszáradt meredeken, minden turista út nélkül, hol bozót-ról-bozótig és cserjékig négykézlábal kapaszkodva jutottam mind feljebb feljebb, (életemben még e helyen először jártam, és snurgrád vettem mindent) végre a kőbányákat jobbra hagyva alattam, d. u. 5³/₄ órakor feljutottam a plateau-ra. Úgy nézhettem ki, mint egy eleven csurgó, vagy mint egy kiöntött ürge, — no de az a Mátyás királyi kilátás minden fáradságot elfelejtetett, — 6 egész perczig (átkozott 6 perce, éppen ezzel vesztettem el fogadásomat!) legeltettem szememet az alattam kanyargó folyó ezüstben csillogó képein, Csövár, Visegrád, Leányfalu, Bogdán, Fejérhegy, amphitheatrumszerű hegycsúcsain, és a vén váci dom kupoláján. Egy hirtelen támadt szél hűvössége rázott fel ábrándjaimból, és emlékeztetett fogadásomra. Hajrá! mint az üldözött szarvas iramodtam le, megint torony-irányt, neki mindennek, víz mosás, süpedő szőlő barázdák, nekem „vurst” volt, — 6¹/₄ órára a kőbányák mellett balra más irányt választva a „vasas erdőbe”

értem, azt vélvén, hogy így a vasúti indóházat megkerülve gyorsabban érhetek vissza a stéghez.

Keservesen csalódtam, hosszabb útat és időt vesztettem, a vasúti töltésen átrohanva már ³/₄ volt este, midőn a városba jutottam.

Rettenetes porosan, átizzadva már nem akartam tovább rohanni, nehogy a váci rend őrei még mint valami bolondot feltartsanak. Csak a leggyorsabb versenylépésben mentem tehát, hát a mint a dom mellé érek, két éles fütty és a torony óra ünnepélyes kongása hirtelen legyökerezettették reszkető lábaimat — 7 óra volt! A hajó elment, fogadásom és dicsőségemmel.

Ilyen az élet, ne építsünk fellegvárakat: de azt az utat az egész „Minerváért” sem tenném meg újra ily formában, ha csak nem szép nők és víg czimborák társaságában „more patria.”

*

A második vasárnap a Nagy-Maros felett fekvő „Fehérhegy” vagy a Generalstabskarte szerint a 482 meter magas „Spitzkopf” megmászásánál már nem mertem ily hazard fogadással fellépni; de azért a tour még is beillett egy szelidebb kiadású forszírozott menetnek. (Ez kellene sokszor a mi sápadt fővárosi dandy-einknek!)

Ugyancsak a „Minerván” utaztam Nagy-Marosig, derék kapitányom, ki váci nőt bir és teljesen otthon van a regényes hegyvidéken, ellátott a szükséges útba igazításokkal és én f. év ápril 22-én d. u. 5¹/₄-kor indultam el az ottani stegetől, egy 13 éves sváb fahordót fogadtam fel interpreta gyanánt.

A mint a magas Tátrában a „Tengerszem-csúcs,” úgy a Vértes és a Nógrád-Honti hegyvidék Duna körüli magaslatok közül a Nagy-Maros és Zebegány között és azok felett domináló „Fehérhegy-Spitzkopf” feltétlenül a legelragadóbb kilátási pont.

Utam a rendetlenül épült Nagy-Maros házai között jó ¹/₄ órát tartott, a házakon túl az út hirtelen meredeké válik, de rendes átkelési jelleggel bir. A majálisok tanyájára egy sűrű erdőtől zárt bársony zöld plateaura d. u. 5³/₄-kor értem. Innen a csúcsig feltétlen respektálandó emelkedéssel ¹/₄ órát kell menni, hogy d. u. 6-ra feljussunk.

Itt a triangulációs emeletes fatornyon jó fél órát időztem, de a mit láttam, annak örökszépsége kitörölhetlenül emlékembe is vésődött.

Nehéz a leírást még meg is kísérteni, mélyen alattam kigyózott Duna fel Esztergom felé, szemben velem délkelet, és délnek Visegrád és Mátyás király mulató helyei, a „Mátyáshegy,” a „Herrentisch,” a „Szarvaslúk” ormokkal, kelet felé a Migazzi-féle „Morgóhegy” hátam megett éjszak és éjszak-nyugatnak Hont setét béczei, Mária-Nostra mosolygó vidéke, cukor-süvegszerű hegyeivel, és az isteni vegetáció, a tavaszi erdő minden színárnyalatában. (Ez alatt a kis gazember sváb kölyök épen egy rigó tojást szedett le.) Le indultam ¹/₂7 órakor esthajnalban, 8 percz alatt félig futva a Plateaun voltam, innen 23 percz alatt a Zabogány előtti vasúti őrházig, folyton düserdő árnyában és szelid eséssel, lenn patak partján innen Zabogány községig (ez már a hegy tulsó oldalán fekszik a Nagy-Maros háta megett). Este 6 óra 37 perczkor benn voltam a községben. Összes record 2 óra 7 p., az ¹/₂ órai pihe-nést levonva 1 ó. 37 p. a megtett távolságot itt is csak hasonlat útján jelezhetem. Ez circa annyi lehet, mint a budai fogaskerekű vasút alsó indóházától átgyalogolni a Pozsonyi hegyen keresztül Budakeszire.

*

És most fővárosi turistáink tájékozására közlöm a közel fekvő szebb hegy ormaink magassági adatait. Balparton: Fehérhegy 482 méter toronnyal, mellette a Teufelsberg 485 (de torony nélkül, a hatalmas tölgyerdő elzárja a kilátást) A Migazzi kastély felett a „Morgó-hegy” 244 m. Vác felett a „Nagy-Szál” 652 m. magas. Fóth felett a „Somlyó-hegy” 284 m. Vácához közel a „Csővár-hegy” 345 m., remek kirándulási hely.

A jobb parton Visegrád vára 346 m. Visegrád felett, a királyi utak mentén (a legfelségesebb parthiek) a „Mátyás hegy” 309 m. „Szarvasluk” csúcs 447 m. (a plotsan alatt szózzák a nemes vadakat) a „Herrentisch” 594 m. Bogdán felett a „Sajgó” 305 m. Leányfalu felett a „Baglyas” 545 m. és a „Nyerges” 557 m. Beljebb a vértések mélye felé, isteni részletekkel a „Pilis hegy” legmagasabb csúcsa 757 méterrel, Pilis szántó felett, a Czigány pusztá mellett. Pomáz felett „Csikó vár” 556 m. (A királyi vadászatok gyöngye.) És végre a mi örökké mosolygó Széchenyi, (sváb) és Hársas, hegyvidékünkben álljanak itt e szerény magosságok: A büszke „Pozsonyi hegy” 6 Felsége királynénk kedves emlékével 529 méter, a fedelmi kilátó pont rég megérdemelt volna már egy hatalmas kőtornyot, turistikai muzeummal, miniatűr csillagdával és a világtájakat mutató márvány lappal. (Passauban lehet egy ily szép etablissement-et látni.)

A Pozsonyi hegytől dél felé huzódó „Hársas hegyhát” 455 m.

A „Normafa” 471 m. és végre az Ó-Buda felett kopaszodó dreihottenberg, a felső Gács hegy 395, a Gács Berg 496 m. (mérnöki jellel), és a „Linden Berg” 462 m. — Gyermekek évem, jogászok drukkolásaim, és hiú ábrándjaim kedves tanyái, mily boldog vagyok, hogy valahára sport kezekbe kerültek.

Barátosi Porzsolt Gyula.

Sportkönyvtár berendezésére vállalkozik a kiadóhivatal.

Ki a gentleman?

Báró Jósika Lajos a „K. A. C.” elnökének közgyűlési beszédje.
(Folytatása.)

Ember emlékezetet meghaladó idő óta fészkelte be magát a párbaj a társadalomba és az államhatóságok legerélyesebb intézkedései, a törvényhozás legszigorúbb büntetései sem birták onnan gyökeresen kiírtani. A korszakok felfogásait, vagy — ha úgy tetszik nevezni — előítéleteit egy pennavonással eltörölni nem lehet. Az erőszak eltiporhatja ugyan a föld színére emelkedett gyomot, de ha gyökereire hatni nem bír, kiírtani soha sem fogja. Hogy tehát a párbajokat a társadalomból ki lehessen küszöbölni, mindenek felett az államhatóságnak arról kellene gondoskodnia, hogy az ezeket felébresztő okokat megzabolázza.

Hogy ezt mikor és miként eszközölheti, nem tudom; de azt tudom, hogyha egy helyes irányban fejlődő közvélemény befolyása a párbajok keletkezésére és folyamára a haladó idő követeléseinek megfelelő hatást nem gyakorol, a párbajok és szomorú következményeik nemhogy megapadnának, hanem óráról órára növekedni fognak.

A közvélemény helyes irányban való fejlődésére legjobb hatással lehetnek a magasabb műveltségű osztályok. Ne ámítsuk mindazonáltal magunkat azzal, hogy a műveltséggel, bármily fokon állnak azok, a közönséget dominálni fogják; mert csakis úgy és annyiban lehetnek a közvélemény útmutatói, a mennyiben az uralkodó eszmékkel homlok-egyenest ellenkezésbe nem lépnek. Férkezzenek be például e társaságba egy durva, sértő magaviseleti mód, — kívánja meg ez, hogy tagjai minden insultust, becsületsértést bárány jámborsággal eltűrjenek: és nyomban elvész a nép előtt a műveltségnek az a nymbusa, melynek fényét a társadalmi élet tisztessége és a férfiúi önértetbe helyezett bizodalom alkotta.

De lássuk uraim, minő álláspontot foglal a párbaj instituciójával szemben a gentleman.

Gentleman előtt a párbaj nem magán ügy, hanem a társas élet tisztessége, fentartásának eszköze. Gentlemanok szövetsége tehát nem adhat helyet annak, hogy a felhevült indulatok a párbajt a bosszuállás nyílt terének tekintsék; nem adhat helyet, hogy az enyém-tied kérdése felett, vagy más birói vizsgálat, következőleg birói ítélet alá tartozó ügyek a párbaj terére vitesse; nem adhat helyet, hogy véres összeütközésig fokozódjanak oly surlódások, melyek a társadalmi élet tisztességét annyira nem sértették, hogy egy kis jóakarattal mindkét fél megnyugtatóra kiegyeztetni ne lehetne; és végtére mint a lovagiasság eszméje ellentétét határozottan rosszalja, hogy a nagyobb harc képesség a maga erejét a gyengébbekkel sértőleg éreztesse és fenyegetődző ijesztésével a társaságban dominálni akarjon.

De megkívánja a gentlemanok szövetsége másfelől minden tagjától, hogy sértésekért kért elégtételt meg ne tagadjon, és hol a sértő szándék meg volt, kifogásokkal ne igyekezzék kerülni azt, mivel az emberi méltóság iránti tiszteletből ellenfelének is tartozik.

Megkívánja továbbá, hogy a szövetség tagja és védencei oly méltatlan bántalmazásait, melyeknek illő megzabolázását máshol hiában keresi, (nem tartva az eljárás fenyegető következtetéseitől), személyesen és teljes elhatározással visszautasítja. Megkívánja pedig azt, egyrészt azért, mert szövetségének tekintélye nem tűrheti, hogy tagja legyen az, kihez a gyávaság vádja, vagy gyanuja férhet. De megkívánja továbbá azért, hogy tagjai magatartása győzze meg a közönséget arról, miszerint a gentlemant méltatlan bántalmazások megrovásától sem az uralkodó hatalom büntetései, sem a nyers tömeg vad kitörései el nem rettenthetik.

Mindezeknél fogva a gentleman nem érezheti magát hivatva a párbaj instituciója felett pálczát törni; de arra igen, hogy a maga körében a párbajok keletkezését és folyamát a loyaltás szabályainak határai között tartsa meg, mely feladatának teljesítésével, ha elfogultság nélkül és igazságosan jár el, oly tekintélyt bír magának a közönség előtt kivívni, melynek nyomatéka a párbajok és következtük lecsillapítására jobb és hatályosabb befolyással lehet, mint milyent akár a

bölcsészet okoskodásaitól, akár az állami hatóság legszigorúbb intézkedéseitől várhatni.

Megvárom végtére a gentlemantól, hogy testi ereje fentartásáról és fejlődéséről gondoskodni el ne mulasztja. Hogy minden gentleman az athletikai club terén kitűnőség legyen, azt senkisé is kívánhatja; gátolhatják ebben oly foglalatosságai, melyeket nagy hiba volna azért elhanyagolni; de a természet sem nyújtja ajándékait mindenkinek egyformán, és kitűnőségre e részben is csak azok emelkednek, a kiknek a gondviselés nagyobb tehetséget juttatott. Ám a mit a gentlemantól e téren megkívánok az, hogy testi ereje fentartásáról gondoskodjék, nehogy szellemi tehetsége fejlődését testi elgyengülése gátolja, hogy ez által szilárdítsa azt a férfias önbizalmat, mely fenyegető veszélyek rájával bátran szembeszáll; hogy az állam védereje szaporításához maga részéről tehetsége szerint hozzá járjon.

Igen tudom becsülni az athletikai clubok bajnokainak azt az erőfeszítését, azt a kitartását, mely őket a megillető kitüntetésekhez juttatja, főképp azért, mert bajtársaikat hasonló eredmények megközelítésére buzdítják. De még nagyobbra tudom becsülni a club tagjaiban azt az általános törekvést, mely arra mutat, hogy a gondviseléstől nekik juttatott denárt, kiki a maga tehetsége szerint értékesíteni kívánja. Mert nem az egyesek kitűnőségében rejlik a polgári társaság, szintugy, mint az államtársaság existenciájának eredeti biztossága.

(Vége következik.)

X Sigmund Józsefnek mai számunkban foglalt hirdetésére fölhívjuk olvasóink figyelmét.

A „Budapest hegyvidéki turista-egylet” alakuló gyűlése.

Mérő János kir. tanácsos, a svábhegyi közbirtokosság és lakosság elnöke, és Pucher József főv. bizottsági tag és svábhegyi birtokos aláírásával f. hó 2-án egy közgyűlési meghívó bocsátatott ki, mely az érdeklődőket a svábhegyi „Eötvös” vendéglő termébe f. hó 5-ére a fenti című egylet alakítására hívta egybe. Daczára e rövid időköznek az alakuló ülésre 62-en jöttek egybe, köztük fővárosunk sok kitűnősége.

Mikor a megjelentek helyet foglaltak a tágas teremben, Mezey Lajos felkéri Mérő Jánost, hogy foglalja el az elnöki széket, s mint ki eddig is vezette az ügyeket, vezesse e gyűlést is. — Mérő eljenzés közt az emelvényre lépven, megköszöni a tagok bizalmát és azon meleg érdeklődést, melyet a tagok az ügy iránt tanúsítanak. A most megjelentek és az egyletbe lépettek számából biztosan szép jövőt reményel az egyletnek.

Elnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Vaszilievits Jánost kéri fel, míg a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Kunz Adolfot és Mihalkovics Gézát.

Ezután a jegyző a nagy gonddal kidolgozott alapszabályokat olvassa fel, melyek hozzászólás nélkül elfogadtatnak. Az elnökség megbizatik, hogy hitelesítésük iránt intézkedjék.

Addig is, míg terjedelmesebben ismertetnénk ez alapszabályokat, szükségesnek tartjuk a következőket belőle közölni. Az egylet célja: Budapest hegyvidé-

kének turistikai fejlesztése; szép kilátású helyek felkutatása és hozzáférhetővé tétele, utak, ösvények készítése által; útirányok jelzése; kirándulások, felolvasások, mulatságok által a hegyvidéki társas élet élénkítése.

Mind e célok elérése, mint mindenki be fogja látni üdvös és nagyon kívánatos, nemcsak a hegyvidéki lakók, de az egész főváros érdekében állanak. A közönségtől függ, hogy pártolásával mennyire teszi lehetővé a megvalósítást. Mindenesetre az egylet működésének csak úgy lesz eredménye, ha tagjai nagy számmal lesznek és úgy a főváros mint az egyesek adakozásukkal segíeyezik.

Az egylet tagjai alapítók, rendesek és évdíjasok. Az alapító tagok az egylet céljaira egyszersmindenkorra 100 frtot fizetnek; a rendesek öt évre kötelezik magukat évi 5 frt fizetésére; az évdíjasok egy évre 5 frtot fizetnek. Az egylet tagjai nők és kiskorúak is lehetnek.

Az alapszabályok felolvasása után a tisztviselők választása következén, dr. Schnierer Gyula inditványozza, hogy ez lehetőleg közfelkiáltással történjék, különösen az elnökséget illetőleg, mert hiszi, hogy itt nem lesz nézeteltérés.

Hegedüs Sándor osztja az előtte szóló nézetet. Nincs, mondja a fővárosnak olyan polgára, ki a budai hegyvidék érdekében annyit munkálkodott volna, mint kit az elnökségre mindnyájan örömmel megválasztunk. Mérő János a svábhegyen annyit végzett az utóbbi négy év alatt, mennyit más 40 év alatt sem végzett volna. Hegedüs az elnökségre Mérő Jánost ajánlja. — Az általános éljenzés lecsilapultával Mérő János meleg szavakban köszöni meg egyhangú megválasztását s igéri, hogy ezutáni munkálkodásával igyekszik kiérdemelni Hegedüs baráti szívből eredő dicséretét.

Grecksák Károly az alelnöki székre Pucher Józsefet ajánlja. Éljenzéssel egyhangulag megválasztatik alelnöknek Pucher József.

Pucher megköszöni a tagok bizalmát s bár ő nem bivatkozhatik a hegyvidék érdekében kifejtett oly eredményes munkásságára mint elnök társa, de igekezní fog jövőben bizalmukat tettekkel meghálálni.

Ezután Mérő János ajánlatára a következő tisztikar választatott meg:

Alelnökök: dr. Várady Antal, Garai Károly, titkár: dr. Vaszilievits János, ügyész: dr. Layer János, pénztáros: Resch Károly, ellenőr: Mauthner Ödön, igazgató: Krieger György. Igazgató bizottság tagjai: Ábrányi Emil, Bercsik József, dr. Fodor József, Grecksák Károly, Görög István, Hegedüs Sándor, Horn Ede, Kauser József, dr. Kunz Adolf, Leipziger Vilmos, Németh Titus, Rott József, Schmiedlechner Károly, dr. Schnierer Gyula, dr. Schütz Miksa, dr. Sonnenfeld Zsigmond, Tanfy Gusztáv, Toldy József, Vuk Lajos, Wein János.

Az 50 tagú választmány megválasztása előtt dr. Kunz Adolf felszólal és ajánlja, hogy miután már eddig is több vidéki tagja van az egyletnek, s miután remélhetőleg még többen is lesznek; az 50 tagból ezidejűleg csak 40 választassék, fentartatván 10 hely a vidékiek számára. Az ajánlat helyesléssel elfogadtatván s választmányi tagokul a következők választattak meg: Gothárd Jenő, Mérő Géza, Wein János, Ábrányi Emil, Goor György, Klösz György, Jókai Mór, dr. Emmer Kornél, Herz Armin, Rostaházy Kálmán, Massanak Rezső, dr. Mihalkovits Géza, dr. Erős Zsigmond, Schunda Wenczel, Devecsis Gyula, Mezey Lajos, Ráth Károly Gerlőczy Károly, Mauksz János, Tiller Samu, Steuer Gyula, Lukács Béla, Szécsényi Jenő, Jekelfalusi Lajos, dr. Fellegi Viktor, Placht József, Kern Ferencz, Kern

István, Steind Imre, Michl Alajos, Weisz Fülöp, Jármái Gyula, Fleischl Samu, Kőfalvi Vidor, dr. Pauer Imre és Kohner Gusztáv. Ezekon kívül az alapszabályok értelmében választmányi tagok az eddigi következő alapítók:

Dr. Kunz Adolf, Mérő János, Stronski Ágost, Horn Ede, Oetl Antal, Jordán Viktor, Braun József, dr. Wagner Géza, Wuck Lajos, Pucher József, Garai Károly, Magaziner Dávid, dr. Hajnik Imre, Glück Frigyes.

Elnök a választások befejeztével kéri a tagokat, hogy vegyenek magukhoz aláírási íveket és igyekezzenek minél több tagot gyűjteni. Pucher másodelnök felhívja a tagok figyelmét az alapszabályok azon pontjára, mely szerint nők is lehetnek tagok.

Ezután az elnök ajánlatára számvizsgálókul megválasztatnak dr. Bercsik János, Schmalcz Károly és Keller Alajos.

Elnök a gyűlést bezárva a tagok a jövőt illetőleg szép reményekkel távozhattak el.

—ő.

Táv-evezés Budapesttől Siófokig.

A „Neptun“ fővárosi evezős egyesület Junior csapata a múlt hó 22-én egy valóban merész „fölfedező“ kirándulást rendezett, mert megmutatta, hogy Budapestről el lehet evezni a Balatonig. — A 282 $\frac{1}{4}$ kilométernyi vízi utat állandó ellenszél — iszonyú szenvedések, 2 napi teljes koplalás, a vidéki korcsmárosok qualificálhatlan zsarolásai, napégési sebek és nem alvás között — összesen 76 óra 43 p. alatt eveztek be. (Négy éjet pihentek, a mennyire azon a sió vad vidéken lehetett.) A Dunán lefelé Tolnáig 30 ó. 15 p. alatt, a kaposi és a Sió-kaposi csatornában valamint a Sió folyóban felfelé sokszor rohamos vízben a Balatonig 46 ó. 28 p. alatt eveztek. Kétségkívül respectábilis recordok, tekintve a Sió-csatorna miserábilis és a Regatta csónakokra nem való állapotát. A kitűnő egyesület ezen kirándulása hazánkban az első nagyobb kirándulás „slidingen“ de egyuttal első vízi út Siófokig. A vállalkozó szellemű sport egyesület és a derék csapatot merész evezésükért őszintén üdvözljük.

És most szívesen engedjük át a tért a csapat egyik szellemes és rokonszenves tagjának, ki élethíven festi le fáradtságos kirándulásuknak tanulságos részleteit.

Csólnak: „Duna,“ egy angol „outrigged four.“ — A crew beosztása a következő volt:

Strokeman*): ifj. Ádám Károly,
Hármas: Pekár Gyula,
Kettes: Pekár Imre,
Egyes: Hoffman János,
Kormányos: Nilssen Károly.

*

Julius 22-én 4 $\frac{1}{2}$ ó. reggel indultunk el a kis-margitszigeti csólnakdától. Egész éjjel vihar volt, mely reggel felé, a helyett, hogy csöndesedett volna, még inkább erősödött. A vasuti hid alatt egy hurraht kiáltottunk az eltűnő Pestnek, — de már ekkor oly hullámos lett a víz, hogy többször megkellett állani. Promontor alatt a stretcher deszkák már majdnem

*) Strokeman kivételével mind juniorok és idei evezősök (de már is kitűnő erő. P. Gy.)

usztak a hajóban s a szél egyre erősödött. Ép csak hogy leértünk Tétény alá. Itt oly óriás hullámok vártak, hogy hálát adtunk az istennek, hogy partra szállhattunk.

Annyi víz volt a csólnakban, hogy alig birtuk szárazra húzni. Ez volt reggel 6:15-kor. Kitisztítottuk a „Dunát“ s két óra hosszat vártunk. Végre keveset alább hagyott a vihar, s miután strokeman kileste távcsövel, hogy a part mellett egészen Ercsiig tűrhető a víz, ismét beültünk. Ercsit 10:20-kor passziroztuk, folyton erősen küzdve a habokkal. Adony előtt egy a táborkari térképen föl nem vett jó nagy esés miatt kénytelenek voltunk a hajót ismét kiemelni s vagy 250 lépésnyire tova vinni s úgy ismét vízre tenni. Déli 1 ó. 55 p.-kor értünk Adonyba, hol megebédeltünk. A délutáni eső miatt jócskán késve végre elindultunk, Duna-Pentelét 6:5-kor passzirozva szerencsésen átsiklottunk egy jó nagy vízesésen, melyet a Duna szabályozási műveletek idéztek elő. A szél még mindig nem csöndesedett le s a habok olykor olykor veszedelmesekké váltak. Vegye öt órai egyfolytábani evezés után pont 9-kor este beértünk Duna-Földvár-ra. — Így telt el az első nap. A megtett út: 91 $\frac{3}{4}$ km. Egész nap erős ellenszél.

Másnap, július 23-án hajótisztogatás miatt, csak 7:30-kor indultunk el. Csapat: nem a legjobb kondícióban: kettesnek — valószínűleg a vihar miatt és az erősen sütő nap következtében — éjjel láza volt. A szél meglehetősen alá hagyott, de helyette egy más iszonyú ellenség lépett föl hatalmának egész óriás voltában: a nap. Igen, az éltető, istenadta nap, pokoli hűvvel tűzött le ránk s még azon az erős olaj rétegen is áthatott, melylyel egész testünket bekenetük. Böleske alatt rövid pihenőre kiszálltunk, — részben azért is, hogy már dagadni kezdő égési sebeinket olajjal s szalonnával jobban bekenhessük. Mikor tiszta fehér dressünkben s kék gombos amerikai szabású sipkánkban a parton megjelentünk, a parasztok szájtátva bámultak. Delfelé az égető nap daczára a szél óriási hullámokat vert fel a Dunán, úgy hogy vízzel tele érkeztünk — nagy munka után — Paks-ra, s pedig déli 12:45-kor — Ebéd után 2:15-kor indultunk tovább. A szél becsendesedett, de a nap annál pokoliabban sütött. Foktő alatt kiszálltunk s miután a strokemanról nevezett kosztümben sétálgattunk a remek finom homokon, — rövid fürdés után tova eveztünk. A remorqueurök idáig is olykor-olykor hajba hoztak, de most egy nagy a kolosszus a „Haynald Lajos“ jött utunkba. Ennek hullámai elől szépen megszöktünk, úgy hogy a nehézkes gőzös hajóival együtt csakhamar eltűnt. A dombori állomásnál megtudtuk, hogy a tolnai ág hajózható, s így nem kellett lemenni az alsó ágba, hogy Tolnáig eljussunk. A fordulónál háromszoros hip-hip-hurraht kiáltottunk az elhagyott, méltóságos lassúsággal tova hömpölygő nagy folyónak s beveztünk a vadregényes erdősséggel szegélyezett keskeny ágba. A nap heve engedett, úgy hogy valószínűs élvezet volt evezni. Itt már rendszeren 32—34 strokeban evezünk, — és pedig abban a bizonyos hosszú kihúzott strokeban, melyben mára „Neptun“ evezni szokott. Érdekes, hogy 28-assal indultunk el s ez lassankint mintegy öntudatlanul fejlődött 34-essé, — minden megerőltetés nélkül.

A tolnai ágban végtelen kellemes evezés esett, — a víz ugyan pár helyen igen sekély volt, úgy hogy egynehányszor megfeneklettünk, de azért az egész úgy nézett ki, mint egy ideális versenypálya, melyen nyíl sebességgel repültünk tova, este

9:15-kor értünk Tolnára, 66 $\frac{1}{4}$ kilométert téve az nap.

Tolnán egy borzasztó éjet töltöttünk. A kocsmába nem volt egy üres szoba sem — a 10-es huszároknak volt ezredgyakorlatuk — s így minket a tánczteremben helyeztek el matraccoknak nevezett rongycafatokra. Ez még nem lett volna baj, de miután az egész tisztikar eltávozott, — isten különös kegyelméből a tanítónak eszébe jutott, hogy hegedüljön s a banda kísérje őt. Na hiszen... csak ez kellett nekünk. Az illuminált fantáziájú nevelész oly hajmeresztő hangokat csalt ki hangszeréből, hogy az összes macskák a tánczterem ablakára másztak s a kutyák siralmas trauermarschot vonítottak. Embert még ily hamisan nem hallottam játszani. Fáradt agyunknak minden zsenge álom-türek-se sikertelen maradt, — mert alig hogy megszületett a szegény álom, — egy a tanító úr hegedűjébe besavanyított magyar nóta hamis akkordjai legótt kitekerték a nyakát.

Álmatlan éjszaka után keltünk fel 24-én reggel 1 $\frac{1}{2}$ -kor s nagy hajótisztítást rendeztünk, úgy hogy csak 7:56-kor indulhattunk el, 8:43-kor az u. n. kutyatanyához érve betértünk a Sárvíz-csatornába, egy keskeny, piszkos medrű folyóba. Itt kezdődött a fölfelé evezés. Isten hozzádot mondtunk a Dunának, d. e. 11:32-kor értünk Agárdra és 12:21-kor Harczra. Ezen út alatt körülbelül végig szenvedtük a pokolnak összes kinjait: a nap mely a felhőtlen égboltról mintegy óriás kazán fűtött le ránk, belefeküdt a magas partokkal szegélyezett unalmas csatornába s a szó szoros értelmében megsü-tött bennünket. Lélek és test ölt mulatság volt itt evezni. E mellett a folyóban minden lépten nyomunk állati hullák úsztak: sőt néhol az izzóra felszikkadt partokon elfehéredett löcsontvázak meredtek az égnek, — akár csak az afrikai sivatagokon.

Ilyen helyen evezni... no de sportsmannak nem illik panaszkodni. Néhol a sliding használatában természetszerűleg kifáradó tüdő szinte belefult a borzasztó szagba. E mellett mint már említők, a nap pokoli sebeket égetett majdnem egészen csupasz lábszárainkon s karjainkon, melyeket a hullákon lakmározó nagy lólegyek mohón leptek el, mindegyik csípésükkel halált hozhatva vérünkbe...

Harc-nál a strokeman és a kettes egész teste olyan volt, hogy iszonyat volt rá nézni, — az égési sebek még a parton álló parasztokat is iszonyattal töltötték el. Megálltunk tehát s csak késő délután indultunk ismét el. — Érdekes, hogy mi mindennek néztek bennünket útközben. Kóklerek, csepüfalók, rossz emberek, indzellérek, csatornaépítők, hajóácsok, búvárok stb: ime így vélekedtek a jó emberek felőlünk. Némely helyen még törököknek is néztek, mivel csupasz karjaink és lábaink ekkorára már egészen megfeketültek. Némelyhol a parasztok, ha nem is ellenséges, de nagyon is kétséges hangulattal fogadtak s megvetően kérdezték, hogy „mi járatban vagyunk.” Ha aztán kinyitottuk a szemeiket, persze meghunyászkodtak.

Már Agárdnál veszedelmesen sekély kezdett a víz lenni, úgy hogy hajónk, egy zátonyon lyukat is kapott. E miatt csak M é d i n á i g juthattunk.

(Vége következik.)

Pekár Gyula,
a crew „Hármasa.”

Paliesi versenyek.

A „Szabadkai Torna Egylet” 1888. aug. 5-én Palieson tartotta meg torna- és atletikai viadalait.

Zombor, Halas, N.-Kőrös, Szeged, Zenta, Ujvidék és Bács megye környékének a magyar fiatalság testképzése iránt érdeklődő hölgyközönsége izléses fürdői toilletében voltak jelen a kik nagy érdeklődéssel kísérték a tényleg egész napot betöltő műsor lefolyását.

A versenyek egész általánosságban a viadori korlát- és nyújtó versenytornázás, birkózás és ökölvívás kivételével mind a proposíciók értelmében teljes angol pedanteriával sikerültek.

Versenybizottság a következőkből alakult. — Tiszteletbeli elnökök: Kállay Albert s Parcsetich Félix főispánok; elnök: id. Vojnich Sándor; — alelnök: Vermes Lajos; — jegyzők: Fellegi Antal s Vécei Samu; — pénztárnok: Rothmann Imre; — időmérők: Farkas József, ifj. Vojnich Lajos; — ellenőr: B. Vojnich Antal, bajnokjelölt; — térmérő: Macskovich Titus; — erőkiegyszerítő: Dr. Békeffy Gyula; — orvos: Dr. Novák József; — indító: Wentzel Lajos, bajnok.

I. A bajnoki célversenyben, a 15 km távolságot, 8 induló közül; Horváth Kereseti Dezső, 59 p. 11 $\frac{4}{5}$ mp; Szaghmeiszter Gyula 60 p. 28 $\frac{1}{5}$ mp; Krisztoforovits Ernő 64 p. 54 mp. alatt tették meg; közvetlen utánok Szauer Henrik és Löwy Mór érkeztek meg, jó conditóban. — Kezdetből fogva 7 $\frac{1}{5}$ km.-ig vezetett Krisztoforovits Ernő, ezen távolságtól kezdve a vezetést fölváltva Horváth K. Dezső és Szaghmeiszter vették át. Az utolsó 3 km.-nél határozott fölénnyel Horváth birt, és mint ilyenel bírő, elsőnek érkezett. — Versenybíró: Mannizsich Lázár, pályabíró: Antunovich Dezső volt.

II. A bajnoki távúszásban 3 km távolságot Tomcsák Gusztáv „A. S. E.” tagja 16° R. vízben. 18° R. hőmérsékletű levegő mellett, teljes szélsémben, borus időben, 1 óra 6 p. 4 $\frac{1}{5}$ mp. alatt, Montallion Lajos 1 ó. 38 $\frac{1}{5}$ p. alatt; Szántó Ede 1 ó. 39 p. alatt úszta meg. — A verseny kezdetén Szántó Ede 100 m.-ig vezetett, ott Tomcsák G. váltotta fel s tartotta meg mind végig a vezetést; a verseny lefolyásánál jellemző, hogy míg Tomcsák G. fokozatos sebességet fejtett ki, addig Montallion és Szántó között, kik az egész verseny lefolyása alatt, erős küzdelmet fejtettek ki a 2-ik díjért, — nagy mérvű erővesztésnek s traininghiánynak, folyton lassubbodó úszásukkal adták tanujelét.*)

III. A gyors úszásban 100 m. távolságot, 6 induló között, Vécei Samu, 1 p. 40 mp. alatt úszta meg (közepes eredmény), jó második lett Milassin Sándor 1 p. 45 mp. 3-ik ifj. Karóczy Pál. Versenybíró: Varga Károly, pályabíró: Szalay László volt.

IV. Az akadályúszásban, 500 m. távolságot, 5 akadálylyal, 6 induló közül; — másodszeri start után Pomcsák Gusztáv 9 $\frac{1}{2}$ p. alatt érkezett be elsőnek; érdekes volt, hogy a 2-ik gátig, az erősen favorizált Vécey Samu vezetett 1 $\frac{1}{2}$ méterrel ki győzelmet biztosra vette; — azonban a 2-ik gát után Tomcsák határozottan kimutatta előnyét, a mennyiben, dacára annak, hogy dél előtt a 3 km-es úszásban részt vett, — most folytonosan nagyobb s nagyobb távolságra hagyta el Vécei S.-t, bebizonyítva azt, hogy training és training közt roppant különbség van. — Vécei Samu 10 $\frac{1}{2}$ p. alatt érkezett a célhoz; jó har-

*) E verseny lefolyásáról, mely recordjánál fogva is megérdemli azt tudósítónk szíves volt részletesebb tudósítást is adni, melyet jövő számunkban közlünk Szerk.

madiknak Montallion L. 12 p. alatt érkezett be. Versenybíró: Varga Károly, pályabíró: Szalay László volt.

V. Súlydobásban, Matkovics Miklós, 17.5 Kgr. súlyú kőgolyóval, 2 m. távolságból 3 m. 10 cm magasságot dobott keresztül; 2-ik lett Vermes Lajos bajnok 3 m. magassággal; 3-ik lett Jakobsits Imre 2 m. 50 cm. magassággal. Versenybíró: Milassics Jabab, pályabíró: Léoczy Simon volt.

VI. A növendékek síkversenyében győztes lett Peits István, 2-ik Bali János. Versenybíró: Vermer Nándor viador. Pályabíró: ifj. Haunnerer Mihály.

VII. A síkversenyben az 1 angol mértföldet, legifjabb B. Vojnich Lukács 6 p. alatt, Pleszkovits Lukács 6 p. 5 mp. alatt, Löwy Mór 6 p. 40 mp. alatt tette meg. Versenybíró: Pinkovics József. Pályabíró: Györffy Gyula.

VIII. Vasparipa (bicycle) versenyben az 1 Km. távolságot B. Vojnich Béla mint első, 2-ik Peits János, 2-ik Matkovics Miklós b. j. lett. — ezen versenynél Olay Lajos országgyűlési képviselő, mint versenybíró, B. Vojnich Béla protestálását helyen valónak találta, a mennyiben Peits János, mint olyan, ki gépjével az előtte haladó B. Vojnich Béla vasparipáját megérintette, minek következtében mindketten felbuktak; — bukás után közvetlen a cél előtt Peits János annélkül, hogy a gépre felült volna, gépjével futásnak indult, kit Matkovics M. követett, szintén gépét tolva, míg B. Vojnich Béla felülve a vasparipára a célhoz ért.

IX. Az ugró versenyekben Matkovics Miklós, távol ugrásban 5.70 m. magas ugrásban 1.69 m. és rúdugrásban 2.89 m.-t ugrott és első lett, jó második Krámer Károly. Szép testtartással ugrottak Vermes Lajos bajnok és B. Vajnich Antal bajnokjelölt.

X. A bajnoki kardvívásban Milassics Andor az „Achilles Sport-Egylet” tagja mindjárt az első összetűzés alkalmával legyőzte Fellegi Antalt, ezen verseny másodikban jelölt bajnokát. Jó második lett Wentzel Lajos bajnok. Ezen versenyben részt vett Vermes Nándor viador is, ki igen szép plasticus mozdulatokkal a Keresztessy vívőrendszert mutatta be. Versenybíró: Farkass Zsigmond. Bizalmiférfiak: Stojkovics Emil, Vojnich Oszkár, Vermes Béla, Vojnich János.

XI. A „gyaloglás”-ban, a 3000 méter távolságot Peitt János a „Szabadkai Torna-Egylet” tagja nyerte meg. 18 p. 30 mp. alatt. Szághmeiszter Gyula 19 p. alatt jó második lett.

XII. A nagy vasparipa versenyben az 5000 méter távolságot B. Vojnich Béla mint első tiporta be, második lett Matkovics Miklós bajnokjelölt. Versenybíró: Olay Lajos. Pályabíró: Dr. Gyorgyevits Szeboje.

XIII. A vígasszversenyben a 210 méter távolságot Radány Félix mint első futotta be, jó második lett Fellegi Antal és bajnokjelölt. Versenybíró: Biró Károly. Pályabíró: Vermes Béla.

A versenyek után Parcsétich Félix főispán lendületes és buzdító beszéd kíséretében a díjakat kiosztotta, mit társasvacsora és táncmulatság követett. Az atleták azon öntudattal hagyták el a versenytér, hogy működésükkel a magyar testgyakorlati ügynek szolgálatot teljesítettek.

Achilles.

KÜLÖNFÉLÉK.

Turista lap. A „Budapest hegyvidéki turista egy-let” igazgatósági gyűlésén lapunkat buzdító kitüntetés érte. Ugyanis dr. Fodor József egyetemi tanár indítványozta, hogy miután annyi szerkesztő van magában az igazgatóságban, s oly szükség egy turistikai lapra; igyekezzék az egylet egy magyar turista lapot kiadni és szerkeszteni, mely a turista évadban hetenként jelenne meg. Erre dr. Váradi Antal felemlíti, hogy mily nehézséggel jár egy lap alapítása, kiadása, de meg minek is új lapot csinálni, mikor van egy ilyen lap már, (itt a valóban hálára kötelező dicséreteket szerénységünk tiltja közölni). Ilyen lap a „Herkules,” melyet ha az egylet tagjai anyagi és szellemi támogatásban részesítenek minden igényeknek meg fog felelni. Lapunk szerkesztője Porzsolt Jenő, ki mint meghívott tudósító volt jelen a gyűlésen, kényszerítve érezte magát a dicsérő szavakat és ígéretek megköszönni. — Hegedüs Sándor megjegyzi, hogy most még nincs az egylet abban a helyzetben, hogy a lapot segélyezze, de ha módjában lesz és a lap is megfelel beléje helyezett várakozásnak az elnökségnek módjában lesz ez irányban lépéseket tenni. Ezután a lapot hivatalos közlönynyé választották és előfizetését is elhatározták.

A makói torna-egylet verseny-bizottsága Füzes-séry Kálmán elnökle alatt legutóbb tartott ülésében a f. évi augusztus hó 26-án rendezendő tornaverseny tervezetét végleg kidolgozta. A tervezet szerint a következő versenynemek állapítottak meg, u. m.: 1. Rend-és szergyakorlatok; 2. kitartó futás; 3. akadály-futás; 4. gyors-futás; 5. magas ugrás póznával; 6. magas ugrás szabadon; 7. távugrás; 8. súlydobás; 9. ökölvívás; 10. gerelyvetés; 11. kardvívás; 12. távgyaloglás. A tét: egy forint. A bánat: tíz forint. Jutalmak: 1. Urnök dija; 2. kisasszonyok dija; 3. urak dija; 4. különléle egyleti díjak. A verseny után társas vacsora és tánczvigalom lesz a kaszinó termeiben. Ez alkalommal megemlíjtük még, hogy a versenyzés iránt, melyre dr. Dedinszky Béla egyleti titkárnál folyó évi augusztus hó 8-ig lehet jelentkezni, az érdeklődés idáig is már meglepőleg emelkedik. Eddig a következők jelentkeztek versenyre: Török Imre, Wizinger Károly, dr. Dedinszky Béla, Szivós Gyula, Madár Imre, Ottershausen Otto, Haris György, Halász Antal, dr. Kemény Zoltán, Szarka Samu, Keller Gábor, Bán Zsigmond, Cseresnyés János, Mészáros Zoltán, Kókai István, Halász Gyula és Vastagh Frigyes. A trennirozások naponként este 7-7-től 8-ig folynak a helybeli polgári leányiskola torna-helyiségében.

A Budapest hegyvidéki turista-egylet igazgatóságának legutóbbi ülésén határozatba ment, hogy a gyaloglók számára még ez év folyamán új út építtessék a svábhegyről a kakukhegyre, továbbá, hogy a Melinda-út folytatása a farkas-völgyig ugyanegy időben elkészíttessék.

A Kolozsvári Athleta Club. téli gyakorlatai: beosztása 1888. sept. 1-től 1889. május 31-ig a tornavivodában naponta vásár és ünnepnapokat kivéve, este, 7-8 óráig hétfőn kard-, tör- és ökölvívás, kedd: tornázás és erőgyakorlatok, szerda: szabad gyakorlatok, 3/4 órai kerékpár gyak. csütörtök: kard-, tör- és ökölvívási gyakorlatok, péntek: tornázási és erőgyakorlatok, szombat: szabad gyakorlatok, 3/4 órai kerékpár gyak.

Kerékpár kirándulás Erdélyben. Szeptember 27-én Kolozsvártól Beszterczéig az erdélyi 120 km-teres bajnoki versenygyaloglással kapcsolatban kerékpár kirándulás is terveztetik, melyre a hazai összes kerékpár egyesület tagjait meghívja a Kolozsvári Athletikai Club. A club titkárja különösen felhívja figyelmét a kerékpározóknak s különösen a kik már eddig is tervbe vették az erdélyi kirándulást e rendkívül kellemesnek ígérkező kirándulásra. A pálya utvonala, mint általában az erdélyi utak jól gondozott. Emelkedés nincsen. Az utvonalon sűrűn berendezve pihenő tanyák. Beszterczén vidám sport ünnepélyek rendeztetnek, mind ezek fölébe a Besztercze-Naszód megye vidéke Erdély legregényesebb pontjainak egyike.

Bécsi velociped versenyek. „A német vasparipa-szövetség,” a mely tegnap tartotta szövetségi vándorgyűlését, ma délután nemzetközi vasparipa-versenyeket rendezett. A szövetség tagjai a versenyek előtt diszmenetben vonultak a versenytérre. A menetet zenekar nyitotta meg, melyet mintegy 80 kocsí követett azután haladtak a vasparipások, mintegy 1200-an egyesület szerint rendezve. A versenyek eredménye a következő volt: I. Megnyitó verseny: első Tischbein (Magdeburg), Második Göbel (Majna-Frankfurt). — II. A német vasparipa-szövetség bajnok versenye tricyclin: első John Fritz (Berlin), második Nagel (Frankfurt). — III. Magas bicycle-verseny: első Lehr

(Frankfurt), második Goericke (Bécs). — IV. Biztonsági bicycle-verseny: első Stein (Frankfurt). — V. Kettős tricycle-verseny: első Nagel (Frankfurt) és Sild (Bécs). — VI. Magas bicycle-verseny: első Cifka (Prága). — VII. Tricycle-handicap: első Sild (Bécs). — VIII. Bicycle-handicap: első Lehr (Frankfurt). — IX. Műverseny: az első díjat Weidenhammer aglershauseni 11 éves leánya nyerte meg. A pompás időben lefolyt versenyeket körülbelül 20,000 ember nézte.

Szerkesztői üzenet. Gyarmatainak. A koresolyázó egyesületek, sport-egyesületek, tagjai azonban lehetnek professzionisták is nemcsak gentleman amatőrök; a versenyeknél ez pedig lényegesen megkülönböztetendő.

„HERKULES NAPTÁR”

Augusztus 26. A makói torna-egylet atletikai és torna-versenye.

Szeptember 2. A pécsi atletikai club őszi versenye.

Szeptember 30. Velociped-verseny Bécsben.

Kiadja: Porzsolt Jenő.

Tartalom: Budapest hegyvidéki turista-egylet. P. J.-től. — A „Nagy-Szál” és a „Fehérhegy” megmászása. Barátosi Porzsolt Gyulától. — Ki a gentleman? — A „Budapest hegyvidéki turista-egylet” alakuló gyűlése. ő-től. — Táv-evezés Budapesttől Siófokig. Pekár Gyulától. — Palicsi versenyek. Achilles-től. — Különfélék. — Hirdetések.

A tavaszi és nyári sport-saisonra a legujabb divatu minták érkeztek!

Az ATHLETA, VELOCZIPÉD, TOURISTA, torna, vivó, lovagló stb. sport üzöi számára. VERSENY-OLTÖNYÖK, TRICOT-INGEK és HARISNYÁK mindenféle színben és alakban.

A sport-versenyek összes kellékei:

sportverseny-sapkák, verseny- és training-
ingek, torna-cipők, verseny-nadrágok, sport-
övek, sport-szövetek a legnagyobb választékban s
a legjutányosabb árak mellett kaphatók

Sigmund József

vászon, kész fehérmű-, szövött és rövidáru-raktárában

Budapest, IV. kerület, városház-utca 2-4. szám.

Testgyakorló és sportegyesületek egyenruházati kellékei megrendelés szerint készíttetnek egy színben, vagy csikosan.

Az iskolai tornázás egyenruházati cikkeinek s Dr. Jaeger Gusztáv normál alsóruházatának, valamint a családi életben használatban levő vászon-, kész fehérmű-, szövött és rövidáru raktára.

Kivánatra mintákkal és árjegyzékkel postafordultával és bérmentve szolgálók.

13-22